

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; İbn Haldun Üniversitesinde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretimle ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, İbn Haldun Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tüm lisansüstü programlarına ilişkin öğrenci kabulüne, eğitim ve öğretime, sınavlara ve mezuniyete ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanunun ek-165 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik danışman: İbn Haldun Üniversitesine bağlı enstitülerde kayıtlı öğrenciye ders ve tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim elemanını,

b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

ç) Anabilim dalı: İbn Haldun Üniversitesine bağlı enstitülerde eğitim programı bulunan anabilim dalını,

d) Doktora yeterlik komitesi: Enstitü anabilim dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile kurulan, Üniversitenin öğretim üyeleri içinden seçilen üç veya beş üyeden oluşan, doktora yeterlik sınavlarını belirleyen komiteyi,

e) Enstitü: İbn Haldun Üniversitesindeki ilgili enstitüyü,

f) Enstitü Kurulu (EK): İbn Haldun Üniversitesindeki ilgili enstitü kurulunu,

g) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İbn Haldun Üniversitesindeki ilgili enstitünün yönetim kurulunu,

ğ) İkinci tez danışmanı: Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda atanan ikinci tez danışmanını,

h) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

ı) GNO: Genel not ortalamasını,

i) Lisansüstü: Yüksek lisans ve doktoraı,

j) MERNİS: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemini,

k) Proje danışmanı: Enstitüye kayıtlı öğrencinin dönem projesini yürütmek üzere EYK tarafından atanan öğretim elemanını,

l) Rektör/Rektörlük: İbn Haldun Üniversitesi Rektörünü/Rektörlüğünü,

m) Tez: Yüksek lisans ve doktora tezini,

n) Tez danışmanı: Enstitüye kayıtlı öğrencinin tez çalışmalarını yürütmek üzere EYK tarafından atanan öğretim üyesini,

o) Üniversite: İbn Haldun Üniversitesini,

ö) Yabancı Diller Yüksek Okulu: İbn Haldun Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunu,

p) YNO: Yarıyıl not ortalamasını,

r) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlarına İlişkin İlan, Başvuru, Öğrenci Kabulü, Kayıt İşlemleri ve Diğer Esaslar

Lisansüstü programlarının ilanı

MADDE 5 – (1) Anabilim dalları tarafından, bir sonraki yarıyıl için önerilen lisansüstü programlarının kontenjan, başvuru ve kabul koşullarına ilişkin hususlar, Enstitü Kurulunda karara

bağlanıp, Senatonun onayına sunulur. Onaylanan lisansüstü programları, Üniversitenin internet sitesinde ilan edilir.

Lisansüstü programlara başvuru ve kabul

MADDE 6 – (1) Üniversitenin bir lisansüstü programına giriş başvuruları, akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde internet üzerinden Enstitüye yapılır. İstenen belgeleri, belirtilen sürede tamamlamayan adayın başvurusu geçersiz sayılır.

(2) Lisansüstü programlarına yapılan başvuruları değerlendirmek üzere Enstitü Kurulu tarafından ilgili program öğretim üyeleri arasından seçilecek en az üç öğretim üyesinden oluşan bir değerlendirme jürisi oluşturulur. Jüri başvurusu geçerli olan adayların sıralamasını yapar ve programa kabul edilmesini uygun bulduğu adayları EYK'ye önerir.

(3) Adayların değerlendirilmesinde;

a) Yüksek lisans programlarına kabulde lisans bitirme GNO'su,

b) Lisans derecesi ile doktora programlarına kabulde lisans bitirme GNO'su,

c) Yüksek lisans derecesi ile doktora programına kabulde yüksek lisans bitirme GNO'su,

ç) İlgili programın gerektirdiği yabancı dil seviyesini gösteren bir sınav sonucu,

d) ALES veya YÖK tarafından kabul edilen eşdeğer uluslararası sınavların sonucu,

e) Referans mektupları,

f) Niyet mektubu,

g) Değerlendirme jürisinin gerekli gördüğünde yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonuçları,

esas alınır.

(4) Adayların ALES'ten, ilgili puan türünde, YÖK tarafından ilan edilen taban puandan az olmamak koşuluyla Senatonun belirlediği asgari düzeyi aşmaları gerekir.

(5) Adayların yüksek lisans programına kabul edilebilmeleri için gerekli koşullar şunlardır:

a) Lisans öğrenimini Senato tarafından belirlenecek GNO ile (her bir program için) tamamlamış olmak (lisans programının son yarısında öğrenciye şartlı ön kabul verilebilir),

b) Öğretim dili İngilizce olan programlar için İngilizce yeterliğine sahip olmak,

c) Öğretim dili Türkçe olan programlara başvuran yabancı uyruklu adaylar için Türkçe dil yeterliğini kazanmış olmak.

(6) Adayların doktora programına kabul edilebilmeleri için; lisans ya da tezli yüksek lisans derecesiyle doktora programına başvuranlar için 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden en az 76,66 GNO ile mezun olma koşulunu sağlamış olmaları gerekir.

(7) Adayların değerlendirme jürisi tarafından gerekli görüldüğünde yapılan yazılı ve/veya sözlü bilimsel değerlendirme sonucunda başarılı bulunmuş olmaları gerekir.

(8) Üniversitenin lisansüstü programlarına öğrenci kabulünde uluslararası öğrenciler için ALES'e muadil olarak hangi sınav puanının isteneceği Senato tarafından belirlenir.

(9) Adayların kabulü, değerlendirme jürisinin önerisi üzerine EYK tarafından karara bağlanır ve enstitü müdürlüğü tarafından ilân edilir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Üniversitedeki veya başka bir yükseköğretim kurumundaki bir lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlayan başarılı öğrenci, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde Üniversitenin lisansüstü programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş yolu ile kabul için değerlendirme jürisinin olumlu kararı ve EYK'nin onayı gerekir. Yatay geçiş yapan öğrencinin önceki programda geçirdiği sürenin ne kadarının geçiş yaptığı programdaki süresine sayılacağı yine EYK tarafından kararlaştırılır.

(3) Değerlendirme jürisi, Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından yatay geçiş yoluyla gelen öğrencinin kredisi transfer edilecek derslerini ve programı tamamlaması için hangi dersleri alması gerektiğini belirleyen bir intibak raporu hazırlar. Öğrencilere daha önce almış oldukları ve denklikleri EYK kararıyla kabul edilerek kredi transferi yapılan derslerde Üniversitedeki eşdeğer not verilir. Doktora programına başka bir üniversiteden yatay geçiş yapan öğrencinin yeterlik sınavını Üniversitede alması gerekir. Üniversitenin kendi doktora programında yeterlik sınavını başardıktan sonra başka bir programa yatay geçiş yapan öğrencinin yeterlik sınavına tekrar girip girmeyeceği Enstitü anabilim dalı başkanının önerisi üzerine EYK kararıyla belirlenir.

(4) 6 ncı maddede anılan şartları sağlamış bir öğrenci, aynı yüksek lisans programının tezli ve tezsiz olanları arasında EYK kararı ile geçiş yapabilir.

İngilizce yeterliliği ve sınavı

MADDE 8 – (1) Öğretim dili İngilizce olan bir lisansüstü programına kabul edilen aday, Senato tarafından tanınan sınavlardan biri ile İngilizce yeterliliğini belgelerse, ilgili programa kayıt yaptırabilir.

(2) İngilizce yeterliliği olmayan adayların İngilizce Hazırlık Programına kabulü ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

Bilimsel hazırlık programı

MADDE 9 – (1) Lisans derecesinden farklı bir alandaki lisansüstü programına başvuran aday bir bilimsel hazırlık programını tamamlamak şartıyla kabul edilebilir. Bu program dönem izinleri dışında iki yarıyılı geçemez ve yaz öğretimini kapsamaz. Bilimsel hazırlık programında geçirilen süre bu Yönetmelikte belirtilen lisansüstü programı sürelerine dâhil edilmez.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınacak dersler başvuru değerlendirme jürisi tarafından belirlenir. Bu derslerden C ve üzeri alan öğrencilere S notu verilerek öğrenciler başarılı kabul edilir. Bu dersler lisansüstü programda alınması gereken derslerin yerine geçemez. Bilimsel hazırlık programının iki yarıyıl sonunda tamamlanmaması durumunda öğrencinin lisansüstü programıyla ilişkisi kesilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı dersleri öncelikli, zorunlu ve kredisiz olarak alınır ve not belgesinde yer alır.

(4) Bilimsel hazırlık programı derslerinin yanı sıra, bazı lisansüstü programı dersleri de akademik danışmanın önerisi ve EYK'nin onayı ile alınabilir. Bu lisansüstü derslerden alınan notlar lisansüstü programında not ortalamasına katılır.

Değişim öğrencileri ve özel öğrenciler

MADDE 10 – (1) Uluslararası değişim programları çerçevesinde Üniversitede bir veya daha fazla dönem için öğrenim görme hakkını kullanmak üzere yabancı ülkelerin yükseköğretim kurumlarından gelen öğrencilerin seçilme, kabul, ders kayıt, saydırma ve kredi işlemleri, değişim programlarına ve özel öğrencilere ilişkin uygulama esasları ile ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

(2) Enstitülerce belirlenen koşullarla bazı dersleri almalarına izin verilen, ancak Üniversitenin herhangi bir diploma/derece programına kayıtlı olmayan özel öğrencilerin kabulü EYK kararı ile yapılır. Özel öğrenciliğe ilişkin esaslar şunlardır:

a) Özel öğrenciye öğrencilikle ilgili belge, diploma veya derece verilmez, ancak izlediği programda aldığı dersleri ve notları gösterir bir doküman verilir. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz.

b) Özel öğrencilik süresi iki yarıyılı geçemez.

c) Özel öğrencinin başvurusunun işleme konabilmesi için şu şartları sağlaması gerekir:

1) Lisans derecesine sahip veya bir lisans programında son sınıf öğrencisi olması,

2) Başvurduğu program için istenen yabancı dile ait yeterlik belgesi getirmesi.

ç) Özel öğrencinin derslere kayıt olabilmek için, mali yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekir.

(3) Özel öğrenci statüsündeyken alınan notlar ve kredilerin, Üniversitenin lisansüstü programlarında geçerli sayılması EYK kararıyla olur. Lisansüstü programa kabul edilen öğrencinin özel öğrenci sıfatıyla alıp başarılı olduğu derslerden muafiyet işlemine tabi tutulanlar ilgili lisansüstü müfredatındaki derslerin % 50'sini geçemez.

Kesin kayıt esasları

MADDE 11 – (1) Lisansüstü programına kabul edilen öğrencinin kesin kayıt işlemleri, akademik takvimde belirtilen günlerde ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre yapılır. Kesin kayıt için Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına şahsen başvurulması gerekir. Kayıtta istenen belgelerin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği kabul edilir. Adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(2) Kayıt tarihlerinde mazereti bulunan öğrencinin durumu, dilekçeli başvurusu üzerine EYK tarafından incelenir. Mazereti geçerli görülürse, derslere devam edemediği günlerde izinli sayılacak şekilde ilgili dönemin ders ekleme-bırakma süresinin bitimine kadar kendisine geç kayıt imkânı verilebilir. Mazeretinin ilgili yarıyıla ait akademik takvimdeki ders ekleme-bırakma süresinin bitimine kadar kalkmaması halinde, kayıt hakkı izleyen yarıyıla ertelenir.

(3) Lisansüstü programlarına kabul edilen öğrencilerin kayıtlarının kesinleşmesi için aranan şartlar şunlardır:

a) Bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmak,

b) Üniversitenin belirlemiş olduğu mali yükümlülükleri kayıt süresi içerisinde yerine getirmek.

(4) Sahte veya yanıltıcı belge ve bilgi sunduğu anlaşılan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Söz konusu öğrenci Üniversiteden ayrılmış ise, kendisine verilen diploma ve diğer belgeler iptal edilerek hakkında kanuni işlem yapılır.

Kayıt yenileme esasları

MADDE 12 – (1) Öğrenci her dönem başında akademik takvimde ilan edilen tarihlerde ders kaydını yaparak dönem kaydını yenilemek zorundadır. Belirtilen sürelerde kayıt yenilemeyenler, derslere ve sınavlara giremezler ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(2) Derslerin ekleme ve bırakma işlemleri yarıyılın ilk iki haftası içerisinde yapılır. Öğrenciler bu süre zarfında daha önce yazdıkları derslerin bir kısmını bırakabilir veya yenilerini ekleyebilir. Daha önce kayıt yenileme işlemi yapmayanlar, bu sürede kayıtlarını yenileyebilirler.

(3) Mazeretleri nedeniyle ilan edilen süreler içinde kayıt yenilemeyenler ile ders ekle-bırak süresinden sonra ders kayıtlarında değişiklik yapmak isteyen öğrencilerden, mazeretleri EYK tarafından kabul edilenlerin kayıtları veya ders kayıtları en geç derslerin başlamasını takip eden dördüncü haftanın son iş gününe kadar yenilenebilir. Geç kayıt yaptıranlara öğrenim ücreti ile ilgili mevzuat hükümlerine göre gecikme cezası uygulanır.

(4) Öğrencinin izinsiz veya geçerli mazereti olmaksızın kayıt yaptırmadığı yarıyıl 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinde tanımlanan azami süre içinde değerlendirilir.

Eğitim-öğretim yılı, ölçme ve değerlendirme

MADDE 13 – (1) Bir akademik yıl iki yarıyıldan ve yaz öğretiminden oluşur. Yaz öğretiminde verilecek derslerle ilgili hususlar Senato tarafından belirlenir.

(2) Akademik yılın kapsadığı kayıt, ders alma, sınav gibi faaliyetlerin süre ve tarihlerine ait hususlar akademik takvim ile belirlenir, Senato tarafından onaylanarak ilan edilir.

(3) Öğretim elemanı, EYK onayını almadan dönem sonu sınavının tarih ve saatini değiştiremez.

(4) Dersler, uygulamalar, seminerler, yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınavları gibi çalışmalara katılım zorunludur. Derse devam ilgili öğretim elemanınca kayıt altına alınır. Derslerin ve dönem içi çalışmaların %30'una, geçerli mazereti olmadan katılmayan öğrenci IA notu ile başarısız sayılır.

(5) Programda sürekli ölçme-değerlendirme yapılır. Öğretim elemanı ödev, proje, laboratuvar, sınıf içi uygulama, alan çalışması, sunum, rapor gibi çalışmalarını da ölçme-değerlendirmeye katabilir. Yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanmasında, herhangi bir ölçme-değerlendirme ögesinin ağırlığı %60'tan fazla olamaz.

(6) Tüm ölçme-değerlendirme sonuçlarının duyurulmasında şeffaflık esastır. Bu sonuçların en geç iki hafta içerisinde ilan edilmesi gerekir. Öğretim elemanı, isteyen öğrenciye değerlendirme sonuçları ve yöntemi hakkında geri bildirim sağlar.

(7) Yarıyıl sonu başarı notları öğretim elemanları tarafından yarıyıl sonu sınavlarının son gününden itibaren azami beş iş günü içinde öğrenci bilgi sistemine girilir. Bu süre içinde girilmeyen notlar sistem tarafından geçici olarak I'ya dönüştürülür.

(8) Lisansüstü eğitimi süresince izlenecek eğitim-öğretim programları ve mezuniyet için gerekli koşullar Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(9) Programların uygulanmasına ilişkin esaslar EYK tarafından belirlenir.

Derslerin açılması ve ders sorumluları

MADDE 14 – (1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim elemanları, enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine EYK tarafından karara bağlanır ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir.

Başarı notları ve ilgili harfler

MADDE 15 – (1) Harfle ifade edilen başarı notları ve bunların ağırlık katsayıları ve anlamları aşağıda gösterilmiştir:

<u>Başarı Notu</u>	<u>Katsayısı</u>	<u>Başarı Durumu</u>
A+	4,0	Başarılı
A	4,0	Başarılı
A-	3,7	Başarılı
B+	3,3	Başarılı
B	3,0	Başarılı
B-	2,7	Şartlı Başarılı
C+	2,3	Şartlı Başarılı
C	2,0	Şartlı Başarılı

F	0,0	Başarısız
IA	0,0	Devamsız başarısız

(2) A+ notu sadece üstün başarılı öğrencilere verilebilecek onursal bir nottur. Öğrencinin transkriptinde yer alır ancak ortalamasını herhangi bir şekilde etkilemez.

(3) Ayrıca diğer harfler ve anlamları şunlardır:

a) CW: Kayıt sildirdi. Öğrencinin yarıyıl içinde kayıt sildirdiğini gösterir.

b) E: Muaf. İlgili enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından uygulanan muafiyet sınavı sonucunda muaf olunan dersler için verilir.

c) I: Eksik. Yarıyıl içinde başarılı olduğu halde hastalık veya geçerli başka bir nedenle ders için gerekli şartları tamamlayamayan öğrencilere geçici olarak verilen nottur. Öğrenci, notların teslimi tarihinden itibaren iki hafta içinde eksikliklerini tamamlarsa başarı notuna, tamamlayamazsa F'ye, kredisiz ders ise U'ya dönüşür.

ç) IA: Devamsızlık nedeniyle başarısız. Ders ve uygulamalara ilişkin devam yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencilere verilir. Not ortalamaları hesabında F notu işlemi görür.

d) LA: İzinli. Öğrencinin yarıyıl içinde izinli sayıldığını gösterir.

e) NP: Final sınavına girmedi. Öğrencinin yarıyıl sonu sınavına girmediğini gösterir. Yarıyıl sonu sınav sürecinin bitiminden itibaren iki hafta içinde telafi edilenler başarı notuna, edilmeyenler F'ye, kredisiz ders ise U'ya dönüşür.

f) QP: Doktora yeterlik devam. Doktora yeterlik sürecinin devam ettiğini gösterir.

g) R: Tekrar. Tekrar edilen dersi göstermek için kullanılır.

ğ) S: Başarılı. Not ortalamasına katılmayan derslerden başarılı olanlara verilir.

h) SP: Bilimsel hazırlık. Bilimsel hazırlık programı (önkoşul) derslerini gösterir.

ı) TP: Tez devam. Tez çalışmasının/bitirme projesinin başarıyla devam ettiğini gösterir.

i) TN: Tez devamsız. Tez çalışmasına/bitirme projesine devam edilmediğini gösterir.

j) U: Başarısız. Not ortalamasına katılmayan derslerden başarısız olanlara verilir.

k) W: Çekilme. Bir dersten danışmanının onayı ile çekilen öğrenciye verilir. Not ortalamasına katılmaz.

Not ortalamalarının hesabı

MADDE 16 – (1) Öğrencinin başarı durumu her yarıyıl sonunda YNO ve GNO değerleri ile izlenir.

(2) Başarısızlık sebebiyle tekrarlanan veya not yükseltmek için alınan derslerde son başarı notu geçerlidir. Tekrarlanan dersten daha önceki yarıyıllarda alınan notlar ortalama hesabına katılmaz, ancak not belgesinde gösterilir.

Maddi hataların düzeltilmesi

MADDE 17 – (1) Sınav veya harf notunda maddi hata olduğunu düşünen öğrenci, sonuçların ilan edildiği tarihi izleyen üç iş günü içerisinde dersin öğretim elemanına itiraz için başvurabilir. İtiraz, ilgili öğretim elemanı tarafından üç iş günü içerisinde sonuçlandırılır.

(2) Öğretim elemanının kararına da itiraz etmek isteyen öğrenci, takip eden beş iş günü içerisinde itiraz dilekçesini Enstitü müdürlüğüne iletebilir. Başvuru, Enstitü müdürlüğü gözetiminde yedi iş günü içerisinde sonuçlandırılır ve ilgililere yazılı olarak bildirilir.

(3) İlan edilen notlarda yapılacak herhangi bir değişiklik ilgili EYK'nin onayına bağlıdır.

Ders tekrarlanması, saydırılması ve muafiyeti

MADDE 18 – (1) Zorunlu bir dersten muaf olmak isteyen öğrenciler için her dönem ders kayıtlarından önce Enstitü tarafından EYK kararı ile muafiyet sınavı düzenlenebilir. Bu sınavı başaran öğrenciler dersten muaf tutulur. Öğrenciler kayıtlı oldukları bir ders için aynı akademik yılda muafiyet sınavı alamazlar.

(2) Öğrenciler IA, F veya U notu aldıkları zorunlu ve seçmeli dersleri tekrarlamak veya seçmeli derslerin yerine geçecek aynı seçmeli ders grubundan bir başka dersi almak zorundadır. Yeni dersten alınan not, IA, F veya U notunun yerine geçer ve ortalamaya sadece yeni not katılır. Ancak önceki IA, F veya U, not belgesinde gösterilir.

(3) B, C+, C-, C alınmış olan dersler de tekrarlanabilir.

(4) Aynı dönem içerisinde alınan derslerden biri, düşük not veya başarısızlıkla sonuçlanan bir başkası yerine sayılmaz. Daha önceki dönemlerde alınmış olan seçmeli dersin tekrarında hangi ders yerine alındığı ders kayıt sırasında belirtilmelidir.

Dersten çekilme

MADDE 19 – (1) Öğrenciler kayıtlı oldukları bir veya daha fazla dersten akademik takvimde belirtilen dersten çekilme süresi içerisinde akademik danışmanın onayı ile çekilebilirler. Bir öğrenci kayıtlı olduğu program süresince azami 3 dersten çekilebilir.

Sınavlara katılmama

MADDE 20 – (1) Yarıyıl sonu sınav/sınavlarına hastalık veya başka bir mazeretle katılmayan öğrenciler, ilgili raporlar veya belgeler ile, en geç sınav tarihinden sonraki beş iş günü içerisinde Enstitü müdürlüğüne başvurmak zorundadırlar. Yarıyıl sonu sınavı mazeret dilekçeleri, EYK tarafından karara bağlanır.

(2) Ara sınavlara veya benzeri çalışmalara katılmayan öğrencilere uygulanacak işlem, dersin başlangıcında kendilerine duyurulmuş olması kaydıyla ilgili öğretim elemanınca belirlenir.

Tek ders sınavları

MADDE 21 – (1) Tezli programda dört, tezsiz programda üç yarıyıl sonunda mezuniyet için gerekli şartları sağlayabilmek için tek dersi kalan veya tek ders sınavı sonucunda gerekli mezuniyet not ortalaması şartını sağlayabilecek durumda olan öğrenciler, dersin devam koşulunu sağlamış ve yarıyıl içi çalışmalarını tamamlamış olmak kaydıyla ilgili yönetim kurulu kararı ile dönem sonu sınavları bitimini izleyen on beş gün içerisinde yapılacak tek ders sınavına girebilir veya eksik ders yükümlülüğünü tamamlayabilir.

(2) Tek ders sınavına girebilecek durumda olan öğrencilerin, akademik takvimde belirlenen tek ders sınav tarihinden en geç beş iş günü önce ilgili enstitü müdürlüğüne başvurması gerekir.

(3) Bitirme projesi, seminer, tez gibi dersler için tek ders sınavı yapılmaz.

İzinli ayrılma

MADDE 22 – (1) İzin isteği derslerin başlamasını izleyen dördüncü haftanın son iş gününe kadar yapılmalıdır. Zorunlu haller dışında bu dönemden sonra yapılan izin başvuruları kabul edilmez.

(2) Geçerli bir mazereti sebebiyle izin almak isteyen öğrenciler gerekçelerini ve belgelerini içeren bir dilekçe ile, mazeretin oluşumundan itibaren en geç on beş iş günü içinde, ilgili enstitü müdürlüğüne başvururlar. Aşağıda belirtilen nedenlerin varlığı halinde, ilgili yönetim kurulunun kararıyla öğrencinin bir ya da iki yarıyıl öğrenimine ara vermesine izin verilir, zorunlu hallerde EYK bu süreyi üç yarıyıla kadar uzatabilir:

a) Öğrencinin tam teşekküllü herhangi bir sağlık kurumundan alınan rapor ile belgelenmiş sağlık sorunlarının bulunması,

b) Daimi ikametgâhının bulunduğu yörenin tabii afete uğradığının, yörenin en büyük mülki amiri tarafından verilecek bir belge ile belgelendirilmesi,

c) Eşinin veya birinci derecede yakınlarının acil hastalığı halinde bakacak başka kimsesinin bulunmadığının belgelendirilmesi,

ç) Öğrencinin askerlik tecil hakkını kaybetmesi ya da tecil kararının kaldırılarak askere alınması,

d) Öğrencinin gözaltına alınması veya tutukluluk hali,

e) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencinin, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almasını gerektirmeyen mahkûmiyet halinin olması,

f) Öğrencinin doğum izni talep etmesi,

g) İlgili yönetim kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenlerin ortaya çıkması.

(3) Gözaltına alınan veya tutuklanan öğrencilerden, gözaltı ve tutukluluk hali takipsizlik ile sonuçlanan ya da üzerine atılı suç nedeniyle beraat eden öğrenciler, ancak bu durumları sona erdikten sonra, gözaltı ve tutukluluk halinde geçen süre için izin başvurusu yapabilirler.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasına göre öğrencinin izinli sayılacağı her dönem için program ücretinin %5'i tahsil edilir. İkinci ve üçüncü fıkralardaki sebeplerin varlığı halinde izinli sayılan öğrenciden ücret talep edilmez.

(5) Yurt dışında öğrenim görmek amacıyla belirli süreliğine izin verilmiş öğrencinin aldığı derslerin transfer edilmesi Üniversiteye dönüşünden sonra akademik danışmanın görüşüyle EYK tarafından kararlaştırılır.

(6) Öğrenimine devam edecek öğrenci, izin süresi sonunda ve normal kayıt döneminde kaydını yaptırarak öğrenimine devam edebilir. Bir yarıyıldan fazla izin almış öğrenci izin süresi bitmeden Üniversiteye dönmek isterse EYK'ye dilekçeyle başvurması gerekir.

Kayıt silme

MADDE 23 – (1) Üniversiteden ilişkisini kesmek isteyen öğrenci, dilekçesinde ayrılış nedenini de belirterek, Enstitü müdürlüğüne başvurur. Kaydı EYK kararı ile silinir.

(2) 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre Üniversiteden çıkartılma cezası verilenlerin kaydı silinir.

(3) Öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesilmesi durumunda aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Ders ekleme-bırakma döneminin son gününe kadar Üniversiteden ayrılma başvurusu yapan öğrenciden dönem ücreti talep edilmez.

b) Ders ekleme-bırakma süresinin bitiminden sonra ilişik kesme başvurusu yapan öğrenciden ödemesi gereken dönem ücretinin tamamı tahsil edilir. Sonraki dönemlere ait daha önceden yaptığı ödeme varsa kendisine iade edilir.

c) Bu fıkra da belirtilen durumlarda, ödenen dönem ücreti fazlalığının kendisine iade edilebilmesi için, öğrencinin Üniversiteye karşı herhangi bir borcunun bulunmaması ve kullanımına tahsisli teçhizatı hasarsız olarak geri vermesi gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans Programlarına İlişkin Esaslar

Yüksek lisans programları

MADDE 24 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olarak iki şekilde yürütülür. Bu programlara öğrenci kabul edilme ve yürütülme esasları Enstitü Kurulunun teklifi ve Senatonun onayı ile belirlenir.

Tezli yüksek lisans programının amacı ve ders yükü

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yapmasını, eriştiği bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Bu derslerden birisi bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders olmalıdır. Seminer dersi ve tez çalışması başarılı veya başarısız şeklinde değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi altmış AKTS kredisinin altında kalmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az yüz yirmi AKTS kredisinden oluşur.

(3) Tez danışmanı atanıncaya kadar, Enstitü anabilim dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı akademik danışmanlık görevini yürütür. Akademik danışmanın görevi, öğrencinin akademik gelişimini izlemek, ders kayıt, ekleme ve bırakma işlemlerinde rehberlik etmektir. Akademik danışman öğrencinin her yarıyılı da alabileceği dersleri, bu Yönetmeliğe ve ilgili yüksek lisans programı ders planına uygun olarak belirler.

(4) Yüksek lisans öğrencisi akademik danışmanının önerisi ve EYK’nin onayıyla;

a) Kredili derslerden en çok ikisini, lisans öğrenimi sırasında almamış olduğu ileri düzeydeki lisans derslerinden seçebilir.

b) Diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarından en fazla iki ders alabilir. Bu derslerin alınabilmesi için Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir.

c) Daha önce, Üniversitenin veya başka bir üniversitenin lisansüstü programından aldığı dersleri son beş yıl içerisinde başarılı olmuş olması koşuluyla geçerli saydırabilir.

(5) Yüksek lisans öğrencilerinin ders saydırma talepleri aşağıdaki hükümlere göre karara bağlanır:

a) Öğrenciler, yüksek lisans programı süresince başka üniversitelerin lisansüstü programlarından almış oldukları dersleri saydırma talebinde bulunabilirler. Yatay geçiş ile yurt içi ve/veya yurt dışı değişim programlarında alınan derslerin saydırılması bu hükme tabi değildir.

b) Yeni girişli öğrencilerin, daha önce almış oldukları dersler için Enstitü tarafından intibak raporu hazırlanır. Buna göre saydırılması istenen kredi, yüksek lisans programının gerektirdiği toplam kredi yükünün %65’ini aşamaz.

c) Öğrencilerin bu talepleri için en geç birinci yarıyıl sonuna kadar Enstitüye dilekçeyle başvurmaları gerekir.

(6) Üniversite dışından alınmış ve EYK tarafından geçerli sayılmış olan dersler öğrenci kaydına Üniversitedeki eşdeğer not ile geçer.

Tezli yüksek lisans programında süre

MADDE 26 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi, öğrencinin kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın dört yarıyıldır. Program en çok altı yarıyılıda tamamlanmalıdır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu müddet zarfında başarı koşullarını yerine getiremeyen, azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan yahut tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans tezi

MADDE 27 – (1) Tezli yüksek lisans programında, Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversitenin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç 1 inci yarıyılın, öğrenci tarafından danışmanı ile beraber belirlenen tez konusunu en geç 2 nci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu EYK onayı ile kesinleşir. Öğrenci, en geç 3 üncü yarıyılın başından itibaren her dönem tez dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede bu nitelikleri taşıyan öğretim üyesi yoksa Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliği birden fazla tez danışmanını gerektiriyorsa, Üniversite kadrosu dışından da, en az doktora derecesine sahip, ikinci danışman atanabilir.

(3) Bir öğretim elemanı aynı anda en çok 12 lisansüstü öğrencisine tez danışmanlığı yapabilir.

(4) Danışman veya tez konusu değişikliği öğrencinin enstitü müdürlüğüne resmi başvurusu ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile gerçekleşir.

(5) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden teşekkül eder. Üç kişilik jürilerde 2 nci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(6) Tez çalışmaları sırasında, öğrencinin Üniversite tarafından düzenlenen Sosyal, Beşeri ve Yönetim Bilimleri Lisansüstü Çalışmaları Konferansında ya da Üniversite içinde veya dışında düzenlenen bir bilimsel toplantıda lisansüstü çalışmaları ile ilgili sunum yapması gerekmektedir. Öğrencinin bu durumu Enstitü Müdürlüğüne teslim edeceği bir belge ile kanıtlaması gerekir.

(7) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, profesyonel bir dil editöründen alacağı uygunluk belgesi (proofreading) ile gerekli sayıda nüshayı, danışmanına teslim eder. Danışman, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin, tez/proje yazım kılavuzuna uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile tez nüshalarını, Enstitü anabilim/bilim dalı/program başkanlığı aracılığıyla, bir nüshası Enstitüde saklanmak ve diğerleri jüri üyeleri ile paylaşılmak üzere, Enstitüye gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihal içerdiği tespit edilen tez, gerekçesi ile beraber, karar verilmek üzere EYK'ye gönderilir.

(8) Jüri üyeleri, tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(9) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Jüri üyeleri çekimser oy kullanamaz. Bu karar Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içerisinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(10) Başarılı olan öğrenci, yüksek lisans derecesine hak kazanmak için tezinin ciltlenmiş üç nüshasını ve elektronik kopyasını tez danışmanının tezin biçim yönünden tez/proje yazım kılavuzuna uygun olduğunu bildiren yazısıyla birlikte tez sınav tarihinden itibaren bir ay içerisinde Enstitüye teslim etmek zorundadır. EYK talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(11) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(12) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içerisinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunursa Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(13) Tezi reddedilen öğrenciye, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olması kaydıyla, talebi halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Gerekli şartları sağlayabilmesi için öğrenciye bir yarıyıl ek süre verilir.

Tezli yüksek lisans programından mezuniyet

MADDE 28 – (1) Aşağıdaki şartları sağlayan tezli yüksek lisans programı öğrencileri EYK kararı ile mezuniyete hak kazanır:

a) Kayıtlı olunan program çerçevesinde alınması gereken yüksek lisans derslerinin en az 3,00 GNO ile başarılması,

b) Tezin başarıyla tamamlanması ve otuz gün içerisinde Enstitünün belirlediği diğer mezuniyet yükümlülüklerinin yerine getirilmesi.

(2) Mezuniyet tarihi, öğrencinin tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalanmış nüshasını Enstitüye teslim ettiği tarihtir.

(3) Enstitü, tezin tesliminden itibaren üç ay içerisinde elektronik bir kopyasını, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderir.

Tezsiz yüksek lisans programının amacı ve ders yükü

MADDE 29 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve altmış AKTS'den az olmamak kaydıyla birisi bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın ettiği konularını içeren en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersine, alınması gereken yarıyılta kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız şeklinde değerlendirilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programında Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için derslerinin seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya Senatonun belirlediği nitelikleri taşıyan doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç ilk yarıyılın sonuna kadar belirler. Proje danışmanı atanıncaya kadar, danışmanlık görevini Enstitü anabilim dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı yürütür.

(4) Danışman değişikliği öğrencinin enstitü müdürlüğüne resmi başvurusu ve EYK kararı ile gerçekleşir.

(5) Tezsiz yüksek lisans öğrencisi, akademik danışmanının önerisi ve EYK'nin onayıyla;

a) Kredili derslerden en çok üçünü, lisans öğrenimi sırasında almamış olduğu ileri düzeydeki lisans derslerinden seçebilir.

b) Diğer yükseköğretim kurumlarının yüksek lisans programlarından en fazla üç ders alabilir. Bu derslerin alınabilmesi için Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir.

c) Daha önce, Üniversitenin veya başka bir üniversitenin lisansüstü programından aldığı dersleri son beş yıl içerisinde başarılı olmuş olması koşuluyla geçerli sayılabilir. Bu durumda öğrencinin daha önce kayıtlı olduğu programdan aktarabileceği toplam kredi, tamamlaması gereken mezuniyet kredisinin %65'ini geçemez.

(6) Üniversite dışından alınmış ve EYK tarafından geçerli sayılmış olan derslerin notları öğrenci kaydına Üniversitedeki eşdeğer not olarak geçer.

Tezsiz yüksek lisans programında süre

MADDE 30 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, ilgili müfredat derslerinin verildiği dönemden itibaren, her dönem kayıt yenilenip yenilenmediğine bakılmaksızın en az iki, azami üç yarıyıldır.

(2) Programı azami süre içerisinde başarı ile tamamlayamayanların kaydı silinir.

Tezsiz yüksek lisans programı bitirme projesi

MADDE 31 – (1) Proje çalışmasını tamamlayan öğrenci, profesyonel bir dil editöründen alacağı uygunluk belgesi (proofreading) ile gerekli sayıda nüshayı proje danışmanına teslim eder. Danışman, söz konusu projeye ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak projenin biçim yönünden tez/proje yazım kılavuzuna uygun olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte Enstitüye gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihal içerdiği tespit edilen proje, gerekçesi ile beraber, karar verilmek üzere EYK'ye gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programından mezuniyet

MADDE 32 – (1) Aşağıdaki şartları sağlayan tezsiz yüksek lisans programı öğrencileri EYK kararı ile mezuniyete hak kazanır:

a) Kayıtlı olunan program çerçevesinde alınması gereken yüksek lisans derslerinin en az 2,50 GNO ile başarılması,

b) Bitirme projesinin başarıyla tamamlanması ve Enstitünün belirlediği diğer mezuniyet yükümlülüklerinin yerine getirilmesi,

c) Bitirme projesinin danışman tarafından kabul edilen ve biçim yönünden de uygun bulunan kopyalarının Enstitüye teslim edilmesi.

Yüksek lisans diploması

MADDE 33 – (1) Yüksek lisans diploması, programını başarıyla tamamlayan ve eğitim ücreti borcu bulunmayan öğrenciye verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu programın onaylanmış adı, Enstitü Müdürü ile Rektörün imzaları bulunur. Diplomalarda yer alan kimlik bilgileri için öğrencinin mezun olduğu tarihteki MERNİS kayıtları esas alınır.

(3) Mezun olan öğrencilere diploma ile birlikte tamamlayıcı bir belge olan diploma eki verilir. Diploma ekinde, diplomada yer alan ve alınan derece ile ilgili, derecenin düzeyi, içeriği ve kullanım alanları, ulusal eğitim sistemi ve Üniversitenin eğitim ve değerlendirme sistemi gibi bilgilere yer verilir. Diploma ekinin dili İngilizce'dir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programına İlişkin Esaslar

Programın amacı ve ders yükü

MADDE 34 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yürütme, bilimsel meseleleri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorumlama ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin aşağıdaki niteliklerden en az birini yerine getirmesi gerekir:

- a) Bilime yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama.

(3) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesine sahip öğrenciler için toplamı yirmi bir kredinin altında kalmamak koşuluyla asgari yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere bir akademik yılda en az altmış, toplamda asgari iki yüz kırk AKTS'den teşekkül eder. Lisans derecesi ile kabul almış öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplamda asgari üç yüz AKTS'den teşekkül eder. Derslerden birisi bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içermelidir.

(4) Lisans dersleri doktora ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programlarında, Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile diğer üniversitelerde verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en fazla dört ders seçebilir. Diğer üniversiteden alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir.

(6) Doktora programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az 21 kredilik dersini başarı ile tamamlamış olan bir öğrenci aynı anabilim dalındaki yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçmeye ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 35 – (1) Doktora programının süresi, bilimsel hazırlık hariç, ilgili müfredat derslerinin verildiği dönemden itibaren, kayıt yenilenip yenilenmediğine bakılmaksızın tezli yüksek lisans ve lisans derecesi ile kabul edilenler için sırasıyla sekiz yarıyıl ve on yarıyıdır. Programı azami tamamlama süresi tezli yüksek lisans ve lisans derecesi ile kabul edilenler için sırasıyla on iki ve on dört yarıyıdır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans ve lisans derecesi ile kabul edilenler için sırasıyla dört ve altı yarıyıdır. Bu süre içerisinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin belirlediği en az GNO'yu sağlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve yeterlik sınavını başarıyla tamamlayıp tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen sürede bitiremeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olup kredili derslerini ve/veya azami süresi içerisinde tez çalışmasını tamamlayamayan ya da başarıyla savunamayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve diğer şartları yerine getirmiş olması kaydıyla talebi halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Gerekli şartları sağlayabilmesi için öğrenciye bir yarıyıl ek süre verilir.

Tez danışmanı, başlığı ve konusunun belirlenmesi

MADDE 36 – (1) Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversitenin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve öğrenci tarafından danışmanıya beraber belirlenen tez başlığı ile

konusunu Enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu EYK onayı ile kesinleşir. Tez danışmanı ve başlığının, en geç 2 nci yarıyılın sonuna kadar belirlenmesi zorunludur. Öğrenci, yeterlik sınavını başarmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip, başarılı en az bir yüksek lisans tezini yönetmiş öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede bu nitelikleri taşıyan öğretim üyesi yoksa, Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde EYK tarafından başka bir üniversiteden öğretim üyesi tez danışmanı olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliği birden fazla tez danışmanını gerektiriyorsa, Üniversite kadrosu dışından da, en az doktora derecesine sahip, ikinci danışman atanabilir.

(3) Danışman veya tez konusu değişikliği öğrencinin Enstitü müdürlüğüne resmi başvurusu ve EYK kararı ile gerçekleşir.

Yeterlik sınavı

MADDE 37 – (1) Yeterlik sınavının amacı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığının sınanmasıdır. Yeterlik sınavları Enstitü tarafından belirlenen ve akademik takvimde ilan edilen tarihlerde yapılır.

(2) En az 3,00 ağırlıklı GNO'ya sahip öğrenci, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş ise en geç 5 inci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul almış ise en geç 7 nci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, EYK tarafından onaylanan ve tam zamanlı görev yapan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenip yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurabilir. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, tez danışmanı dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açıktır.

(4) Yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Doktora yeterlik komitesi, sınav jürisinin önerilerini ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki durumunu değerlendirerek başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, Enstitü anabilim dalı başkanı tarafından yeterlik sınavını izleyen üç gün içerisinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarı gösteremeyen öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Doktora yeterlik komitesi, gerekli görmesi halinde, ders yükünü tamamlamış ve yeterlik sınavını başarmış bir öğrencinin, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 38 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için bir ay içerisinde EYK onayı ile tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Üç öğretim üyesinden oluşan tez izleme komitesinde tez danışmanından başka ilgili programın içinden ve dışından birer üye yer alır. Varlığı durumunda 2 nci tez danışmanı da komite toplantılarına katılabilir.

(3) Kurulan tez izleme komitesinin üyelerinde sonraki dönemlerde EYK onayı ile değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 39 – (1) Yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içerisinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesine sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine iletir.

(2) Komite, tez önerisinin kabul, düzeltme veya ret kararını salt çoğunlukla verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda salt çoğunlukla verilen kabul veya ret kararı, işlemin bitişini izleyen üç gün içerisinde Enstitü anabilim dalı başkanlığınca Enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içerisinde, tez danışmanı ve/veya konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içerisinde tekrar

tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine sunacağı yazılı raporla o ana kadar gerçekleştirdiği çalışmaların özetini ve bir sonraki döneme ait çalışma planını belirtir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılır ve tez önerisi reddedilir.

(6) Tez çalışmaları sırasında, öğrencinin Üniversite tarafından düzenlenen Sosyal, Beşeri ve Yönetim Bilimleri Lisansüstü Çalışmaları Konferansında ya da Üniversite içinde veya dışında düzenlenen bir bilimsel toplantıda lisansüstü çalışmaları ile ilgili sunum yapması gerekmektedir. Öğrencinin bu durumu Enstitü Müdürlüğüne teslim edeceği bir belge ile kanıtlanması gerekir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 40 – (1) Tez çalışmasını veya önceki savunmada istenen düzeltmeleri tamamlayan öğrenci, profesyonel bir dil editöründen alacağı uygunluk belgesi (proofreading) ile gerekli sayıda nüshayı tez danışmanına teslim eder. Danışman, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin tez/proje yazım kılavuzuna uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile tez nüshalarını, Enstitü anabilim/bilim dalı/program başkanlığı aracılığıyla, bir nüshası Enstitüde saklanmak ve diğerleri jüri üyeleri ile paylaşılacak üzere, Enstitüye gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihal içerdiği tespit edilen tez, gerekçesi ile beraber, karar verilmek üzere EYK'ye gönderilir.

(2) Öğrenci, tezin jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Tezin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(3) Tez jürisi, danışmanın ve Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan üç öğretim üyesi ile en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. İkinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde öğrenciyi tez savunmasına alır. Savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantısı öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açıktır.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içerisinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içerisinde gerekli değişiklikleri yaparak tezin aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezde başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 35 inci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(6) Doktora tezinin tamamlayan öğrencinin tez savunmasından önce, tezinden tek başına veya başka araştırmacılarla birlikte Üniversitenin ismi de kullanılarak üretilmiş, Web of Science tarafından taranan dergilerde basılmış, basıma kabul edilmiş veya düzeltme önerisi almış (revise and resubmit) veya ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilmiş olan uluslararası alan endeksleri tarafından taranan bir dergide basılmış veya basıma kabul edilmiş en az bir makaleyi tezi ile birlikte sunması gerekir.

Doktora programından mezuniyet

MADDE 41 – (1) Kayıtlı olunan program çerçevesinde alınması gereken doktora derslerinden en az 3.00 genel not ortalamasına sahip olan ayrıca yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci mezuniyete hak kazanır.

Doktora diploması

MADDE 42 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları da sağlayan öğrenci tezinin jüri tarafından kabul edilip biçim yönünden de tez/proje yazım kılavuzuna uygun bulunan ciltli en az üç nüshasını ve elektronik kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içerisinde Enstitüye teslim ettiği takdirde EYK kararı ile doktora diploması almaya hak kazanır. EYK, başvuru üzerine teslim

süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde programdan ilişkisi kesilir.

(2) Mezuniyet tarihi, öğrencinin tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalanmış nüshasını Enstitüye teslim ettiği tarihtir.

(3) Enstitü, tezin tesliminden itibaren üç ay içerisinde elektronik bir kopyasını, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderir.

Doktora diploması

MADDE 43 – (1) Doktora diploması, programını başarıyla tamamlayan ve eğitim ücreti borcu bulunmayan öğrenciye verilir.

(2) Doktora diploması üzerinde ilgili programın onaylanmış adı, Enstitü Müdürü ile Rektörün imzaları bulunur. Diplomalarda yer alan kimlik bilgileri için öğrencinin mezun olduğu tarihteki MERNİS kayıtları esas alınır.

(3) Mezun olan öğrencilere diploma ile birlikte tamamlayıcı bir belge olan diploma eki verilir. Diploma ekinde, diplomada yer alan ve alınan derece ile ilgili, derecenin düzeyi, içeriği ve kullanım alanları, ulusal eğitim sistemi ve Üniversitenin eğitim ve değerlendirme sistemi gibi bilgilere yer verilir. Diploma ekinin dili İngilizcedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Disiplin işleri

MADDE 44 – (1) Öğrencilerin disiplin işlemleri; Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, Senato tarafından belirlenen kurallara göre yürütülür.

(2) Disiplin cezası nedeni ile Üniversiteden uzaklaştırılan öğrencinin, uzaklaştırma süresi, azami öğrenim süresine katılır.

Öğrenim ücreti ve burslar

MADDE 45 – (1) Lisansüstü programları esasen ücretlidir. Mütevelli Heyeti tarafından belirlenen esaslara göre öğrenim ücreti indirimi ve burs verilebilir.

(2) Dönem ücreti, her öğrencinin -varsa, indirimlerden sonra- ödemesi gereken program ücretinin o programın normal dönem sayısına bölünmesi ile belirlenir.

(3) Dönem ücretini ödemiş olan öğrencinin kaydı yapılmaz veya yenilenmez. Bu durumda öğrenci öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(4) Öğrenci program gereklerini programın normal süresinden önce tamamlasa dahi program ücretinin tamamını ödemediği takdirde mezun olamaz.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin ilgili hükümleri ile YÖK, Üniversitelerarası Kurul, Senato ve Enstitü Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 47 – (1) 20/9/2017 tarihli ve 30186 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İbn Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İbn Haldun Üniversitesi Rektörü yürütür.